

păreră care rămâne valabilă pentru epoca de intensitate a culturii slavone la noi (căci în prezent avem date care permit să se vorbească de o parțială pătrundere a scrierii slave încă în sec. al X-lea)¹; *Glose române într-un manuscript slavon din sec. XVI* («Conv. lit.», XXIV, 1890, p. 727—752) și *Un lexicon slavo-român din sec. XVII* («Conv. lit.», XXV, 1891, p. 193—204). În primul articol, I. Bogdan reproduce și comentează glosele românești la textul slavon al *Sintagmei* lui Matei Vlastares, copie moldovenească din sec. al XVI-lea, prezentată la o expoziție arheologică din Moscova în 1889. În cel de-al doilea este prezentat cu ample comentarii un *Lexicon ce să zice cuvinte pe scurt alese din limba slovenească pre limba românească...*, aflător în Biblioteca publică din St. Petersburg (Leningrad). *Lexiconul*, scris în Țara Românească, reprezintă o prelucrare a *Lexiconului* lui Pamvo Berinda (1627), cu unele adaosuri.

Cît de mult se preocupa Ioan Bogdan de progresele pe diverse planuri ale slavisticii românești și ale istoriei limbii și culturii române se poate vedea din următoarele cuvinte cu care-și încheie articolul: «Lexiconul de la Petersburg ar merita a fi editat și studiat în comparație cu cel din Moscova, cu al d-lui Sturdza și cu toate celelalte lexicoane vechi slavo-române, ce se vor arăta a fi din același izvor. El este important... cu deosebire prin bogăția lui în cuvinte vechi și rare. O ediție cu index în ordine alfabetică riguroasă (...) ar putea servi și de o carte ajutătoare pentru cei ce doresc să se ocupe cu limba slavă bisericească. Ar fi de dorit ca Academia Română să ia măsurile pentru pregătirea acestei publicații, care ar prezenta un interes teoretic și practic totodată» (p. 204)².

VI.

Ca profesor de slavistică, decan al Facultății de filozofie și litere și membru al Academiei Române, Ioan Bogdan a depus o activitate demnă de relevant în prezentarea și studierea operelor unor slaviști de seamă, care au manifestat interes pentru problemele românești, precum și de analiză a lucrărilor unor filologi români. Printre primele lucrări cităm articolele *Bartolomei Kopitar. O pagină din istoria filologiei române* («Conv. lit.», XXVI, nr. 12, apr. 1894, p. 1062—1072) și *Franz Miklosich*, scris încă în timpul vieții marelui slavist, pe care I. Bogdan l-a cunoscut personal («Revista nouă», II, 1889, p. 111—117), și prezentarea activității științifice a profesorului său *Vatroslav Jagić*, cu ocazia alegerii acestuia ca membru de onoare al Academiei Române, la 23 martie

¹ La recenzie ireverențioasă a lui Ilie Bărbulescu, fost elev al lui Ioan Bogdan, sub titlul *Studii slavice la Facultatea de litere din București. Note critice* (București, 1902, 24 p.), I. B o g d a n dă *Un răspuns în «Epoca»* din 16 ianuarie 1902, pe care I. Bărbulescu îl reproduce în anexă la a doua broșură scrisă în același stil: *Pagini din moralitatea noastră universitară* (București, 1902, 40 + 5 p.). Ioan Bogdan aduce unele precizări revelatorii în *Alfabetul chirilic și noile teorii ale d-lui Ilie Bărbulescu* (CL, XXXVI, 1902, p. 284—286). Oricum, lucrarea lui Ilie Bărbulescu, *Fonetica alfabetului chirilic în textele române din veacul XVI și XVII...* (București, 1904), scrisă pe baza tezei de doctorat din 1899, rămâne prețioasă. Problema a fost reluată ulterior de P. C a n c e l: *Cînd au împrumutat românii alfabetul chirilic?*, în *Lui Nicolae Iorga, Omagiu*, Craiova, 1921, p. 67—70.

² Sarcina a fost realizată în parte de G r i g o r e C r e ț u, în: Mardarie Cozianul, *Lexicon slavo-românesc și tilcuirea numelor din 1649*, București, 1901. Cf., acum în urmă, M. S e c h e, *Schiță de istorie a lexicografiei române*, București, 1966, p. 7—8, și mai ales comunicarea lui D. S t r u n g a r u, *Începuturile lexicografiei române în volumul de față*.